TÒA ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ ĐỒNG HỚI** **TỈNH QUẢNG BÌNH**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**
Số: 07/2023/QĐST-DS Ngày 30-8-2023	

QUYẾT ĐỊNH SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ ĐỒNG HỚI, TỈNH QUẢNG BÌNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Mai Thị Mỹ Hạnh.

Thư ký phiên họp: Bà Lê Thị Tuyết Nga - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình tham gia phiên họp: Bà Võ Thị Hoàng Mai - Kiểm sát viên.

Ngày 30 tháng 8 năm 2023, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình, mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 81/2023/TLST-VDS ngày 01 tháng 8 năm 2023 về "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự", theo Quyết định mở phiên họp số 148/2023/QĐST-VDS ngày 21 tháng 8 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

1. Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Đỗ Thị P, sinh năm 1968, địa chỉ: Thôn T, xã B, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình.

2. Người bị yêu cầu: Chị Đoàn Thị Thu H, sinh năm 2001, địa chỉ: Thôn T, xã B, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình.

3. Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan:

- Anh Đoàn Trung K, sinh năm 1990, địa chỉ: Thôn T, xã B, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình, vắng mặt, có yêu cầu giải quyết vắng mặt;
- Anh Đoàn Văn C, sinh năm 1995, địa chỉ: Thôn T, xã B, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình, vắng mặt, có yêu cầu giải quyết vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Bà Đỗ Thị P, sinh năm 1968 và ông Đoàn Ngọc Tính (mất năm 2022) có 03 người con, gồm: Anh Đoàn Trung Kiên, sinh năm 1990; anh Đoàn Văn Cường, sinh năm 1995 và chị Đoàn Thị Thu H, sinh năm 2001. Chị Đoàn Thị Thu H từ khi sinh ra đã bị thiểu năng trí tuệ, chậm phát triển về trí não. Không biết đọc, biết viết, mọi sinh hoạt hằng ngày đều phải phụ thuộc người thân trong gia đình, Bà Đỗ Thị P (mẹ) là người trực tiếp nuôi dưỡng và chăm sóc cho chị Đoàn Thị Thu H. Hiện nay, để thực hiện một số thủ tục pháp lý liên quan đến quyền và nghĩa vụ của chị

Đoàn Thị Thu H nên bà Đỗ Thị P có yêu cầu tuyên bố chị Đoàn Thị Thu H mất năng lực hành vi dân sự

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự đã được thẩm tra tại phiên họp, căn cứ kết quả tranh luận tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình nhận định:

1. Về thẩm quyền giải quyết của Tòa án: Bà Đỗ Thị P yêu cầu tuyên bố chị Đoàn Thị Thu H mất năng lực hành vi dân sự. Đây là yêu cầu về dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án theo quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật tố tụng dân sự. Chị Đoàn Thị Thu H có nơi cư trú tại xã Bảo Ninh, thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình nên Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình có thẩm quyền giải quyết theo quy định tại khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

2. Về thủ tục tố tụng: Anh Đoàn Trung K, anh Đoàn Văn C đã có Bản tự khai và có yêu cầu Tòa án giải quyết vắng mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự. Căn cứ Điều 367 của Bộ luật tố tụng dân sự, Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới tiến hành phiên họp vắng mặt các đương sự trên.

3. Về yêu cầu của đương sự:

Căn cứ đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 20/7/2023 của bà Đỗ Thị P và các chứng cứ có trong hồ sơ thể hiện: Chị Đoàn Thị Thu H bị thiểu năng trí tuệ, từ khi sinh ra bị chậm phát triển về trí não cho đến nay. Chị Đoàn Thị Thu H không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình nên bà Đỗ Thị P – mẹ ruột, là người trực tiếp chăm sóc cho chị Đoàn Thị Thu H. Hiện tại chị Đoàn Thị Thu H đang hưởng chế độ trợ cấp xã hội đối với người khuyết tật nặng. Bà Đỗ Thị P yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Đoàn Thị Thu H mất năng lực hành vi dân sự để thực hiện các thủ tục pháp lý liên quan đến quyền và nghĩa vụ dân sự của chị Hiền.

Căn cứ bản tự khai của những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan thể hiện: Anh Đoàn Trung K, anh Đoàn Văn C thống nhất yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Đoàn Thị Thu H mất năng lực hành vi dân sự.

Theo khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015 quy định "Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi tì theo yêu cầu của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan hoặc cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần".

Kết luận giám định pháp y tâm thần số 1183/KLGĐ ngày 28/8/2023 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Miền Trung đối với chị Đoàn Thị Thu H thể hiện:

" Về y học: Chậm phát triển tâm thần mức độ nặng (F72).

Về năng lực hành vi dân sự: Mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự".

Như vậy, bà Đỗ Thị P có yêu cầu tuyên bố chị Đoàn Thị Thu H mất năng lực hành vi dân sự là có cơ sở để chấp nhận.

4. Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình phát biểu ý kiến về việc giải quyết việc dân sự:

Việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán kể từ khi thụ lý việc dân sự cho đến khi mở phiên họp giải quyết việc dân sự, Thẩm phán đã thực hiện đúng theo quy định tại khoản 2 Điều 366, Điều 377 của Bộ luật tố tụng dân sự. Tại phiên họp Thẩm phán, Thư ký đã tiến hành các thủ tục đúng theo quy định của Điều 369 Bộ luật Tố tụng dân sự. Việc chấp hành pháp luật của người tham gia tố tụng dân sự, người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đã làm bản tự khai, tham gia phiên họp đã chấp hành đúng theo quy định của pháp luật.

Về nội dung vụ án: Căn cứ theo đơn yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự của bà Đỗ Thị P và căn cứ theo kết luận Giám định Pháp y tâm thần số: 1183/KLGĐ ngày 28/8/2023 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Miền Trung, kết luận: Chị Đoàn Thị Thu H tại thời điểm hiện tại: "Về y học: Chậm phát triển tâm thần mức độ nặng (F72); về năng lực hành vi dân sự: Mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự.

Đề nghị Toà án căn các điều 376, 377, 378 Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 22 Bộ luật dân sự chấp nhận yêu cầu của bà Đỗ Thị P tuyên bố chị Đoàn Thị Thu H mất năng lực hành vi dân sự.

5. Về lệ phí việc dân sự sơ thẩm: Do bà Đỗ Thị P là thân nhân liệt sĩ được cơ quan Nhà nước có thẩm quyền cấp Giấy chứng nhận gia đình liệt sĩ, có đơn xin miễn giảm lệ phí, căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số: 326/UBTVQH 14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 bà Đỗ Thị P được miễn nộp tiền lệ phí việc dân sự sơ thẩm.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ Điều 369, 370, 376, 377 và Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự; điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số: 326/UBTVQH 14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Uỷ ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Toà án.

Căn cứ các điều 22, 53 của Bộ luật dân sự.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Đỗ Thị P về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Tuyên bố chị Đoàn Thị Thu H, sinh năm 2001, địa chỉ: Thôn T, xã B, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình mất năng lực hành vi dân sự.

3. Lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Đỗ Thị P được miễn nộp lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm, trả lại cho bà Đỗ Thị P số tiền tạm ứng lệ phí sơ thẩm đã nộp 300.000 đồng (ba trăm ngàn đồng) theo Biên lai thu tạm ứng lệ phí số 0001628

ngày 01/8/2023 của Chi cục Thi hành án dân sự thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình.

4. Quyền kháng cáo: Người yêu cầu có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Toà án ra quyết định; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được tống đạt hợp lệ.

Nơi nhận:
- Các đương sự;
- Chi cục THADS thành phố Đồng Hới;
- TAND tỉnh Quảng Bình;
- VKSND thành phố Đồng Hới;
- Lưu hồ sơ vụ án;
- Lưu án.

TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Mai Thị Mỹ Hạnh